TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Mở rộng “luồng xanh”, tạo thêm dư địa thu hút đầu tư

06:23 16/09/2026

Việc nới điều kiện tiếp cận thị trường và mở rộng thủ tục đầu tư đặc biệt đang được đặt vào trọng tâm sửa đổi Luật Đầu tư, với mục tiêu giảm rào cản gia nhập thị trường, rút ngắn quy trình và tăng tính linh hoạt trong thu hút các dự án có chất lượng. Cùng với đó, những khoảng trống pháp lý phát sinh từ thực tiễn cũng được nhận diện để xử lý theo hướng rõ trách nhiệm, giảm thủ tục không cần thiết.

Từ giảm rào cản đến chủ động mở cửa thị trường

Một trong những thay đổi đáng chú ý tại dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đầu tư là đề xuất tăng tính chủ động trong điều chỉnh điều kiện tiếp cận thị trường đối với nhà đầu tư nước ngoài.

Theo đề xuất của Bộ Tài chính, căn cứ tình hình kinh tế - xã hội và yêu cầu quản lý trong từng giai đoạn, Chính phủ có thể xem xét, quyết định việc nới lỏng điều kiện tiếp cận thị trường đối với các ngành, nghề đang thuộc diện hạn chế. Việc điều chỉnh phải bảo đảm công khai, minh bạch, áp dụng thống nhất và không phân biệt đối xử giữa các nhà đầu tư.

Cách tiếp cận này cho thấy tư duy quản lý đang được chuyển theo hướng linh hoạt hơn. Thay vì duy trì một danh mục hạn chế mang tính cố định trong thời gian dài, chính sách có thể được điều chỉnh theo nhu cầu phát triển và khả năng mở cửa của từng lĩnh vực.

Mở rộng thủ tục đầu tư đặc biệt theo cơ chế “luồng xanh” nhằm rút ngắn quy trình, thúc đẩy nhanh quá trình triển khai các dự án phù hợp

Theo rà soát của Bộ Tài chính, trong Danh mục ngành, nghề hạn chế tiếp cận thị trường đối với nhà đầu tư nước ngoài hiện có 10/91 ngành, phân ngành quy định điều kiện về hình thức đầu tư là thành lập liên doanh nhưng không hạn chế tỷ lệ sở hữu nước ngoài. Trên thực tế, nhà đầu tư có thể sở hữu tới 99,9% vốn điều lệ, song yêu cầu phải tổ chức theo mô hình liên doanh vẫn có thể tạo thêm một tầng thủ tục và chi phí gia nhập thị trường.

Việc trao thêm quyền chủ động cho Chính phủ trong xem xét nới điều kiện được kỳ vọng giúp chính sách theo sát hơn với quá trình hội nhập và nhu cầu thu hút vốn quốc tế. Những lĩnh vực có khả năng tạo giá trị gia tăng, thúc đẩy chuyển giao công nghệ, mở rộng chuỗi cung ứng và nâng cao năng lực cạnh tranh có thể có thêm dư địa tiếp cận nguồn vốn nước ngoài.

Trong quá trình xây dựng các quy định hướng dẫn, cơ quan soạn thảo dự kiến tiếp tục phối hợp với các bộ, ngành và hiệp hội để rà soát từng nhóm ngành, trong đó có logistics, tài chính, hải quan, thương mại. Điểm quan trọng là mở cửa phải đi cùng tiêu chí minh bạch, khả năng giám sát và phù hợp với lộ trình phát triển của từng lĩnh vực.

“Luồng xanh” không chỉ dành cho các khu công nghiệp

Nếu việc nới điều kiện tiếp cận thị trường mở rộng không gian cho dòng vốn ngoại, thì việc mở rộng thủ tục đầu tư đặc biệt lại tác động trực tiếp đến tốc độ triển khai dự án.

Dự thảo đề xuất mở rộng đối tượng được thực hiện thủ tục đầu tư đặc biệt đối với một số dự án thuộc nhóm ngành, lĩnh vực được ưu đãi, kể cả trường hợp khu đất thực hiện dự án nằm ngoài các khu công nghiệp, khu chế xuất, khu công nghệ cao, khu công nghệ số tập trung, khu thương mại tự do, trung tâm tài chính quốc tế và một số khu chức năng trong khu kinh tế.

Cơ chế "luồng xanh" hiện được áp dụng đối với các dự án thuộc phạm vi quy định tại Điều 28 Luật Đầu tư. Thực tiễn triển khai cho thấy cơ chế này được đánh giá tích cực bởi góp phần rút ngắn quy trình, tạo điều kiện để dự án sớm chuyển từ khâu chuẩn bị sang thực hiện.

Việc mở rộng phạm vi áp dụng vì thế được kỳ vọng đưa phương thức quản lý này đến nhiều dự án có tính chất phù hợp hơn, thay vì gắn chặt với địa điểm đầu tư. Nhà đầu tư sẽ phải thực hiện các cam kết về môi trường, xây dựng, phòng cháy, chữa cháy và những yêu cầu chuyên ngành liên quan, trong khi cơ quan quản lý tập trung hơn vào giám sát việc thực hiện sau khi dự án được triển khai.

Dự thảo đồng thời xử lý một số vướng mắc đối với dự án có đề nghị Nhà nước giao khu vực biển. Việc bổ sung trường hợp không thuộc diện đấu giá, đấu thầu nhằm tạo cơ sở pháp lý để xem xét chấp thuận chủ trương đầu tư đồng thời chấp thuận nhà đầu tư đối với những dự án phù hợp.

Đáng chú ý, Chính phủ cũng được đề xuất quy định các trường hợp loại trừ để tránh việc những hoạt động quy mô nhỏ của người dân, hộ gia đình phải thực hiện thêm thủ tục đầu tư không cần thiết. Với các hoạt động như nuôi trồng thủy sản hoặc dịch vụ vui chơi, giải trí ven biển quy mô nhỏ, việc phân loại theo quy mô và tính chất sẽ giúp giảm gánh nặng thủ tục nhưng vẫn bảo đảm quản lý tài nguyên biển.

Nhìn tổng thể, các sửa đổi đang hướng tới một nguyên tắc quan trọng: thủ tục phải phục vụ mục tiêu phát triển, thay vì trở thành một lớp rào cản của đầu tư. Khi điều kiện tiếp cận thị trường được điều chỉnh linh hoạt, thủ tục "luồng xanh" được mở rộng và các khoảng trống pháp lý được xử lý sát thực tế, môi trường đầu tư có thêm khả năng cạnh tranh để thu hút những dòng vốn dài hạn, công nghệ và các dự án có sức lan tỏa.

Minh Thành *(t/h)*